

Rektor

Mall för kursrapport

Praktisk Europaprocess vårterminen 2021, JU398A

Under pandemiåret 2021 genomfördes lärandeaktiviteterna på kursen till stora delar digitalt. Samtliga studenter som genomförde kursen deltog även i den nordiska rättegångstävlingen om de mänskliga rättigheterna i ett av de tre Stockholmslagen. Ett omfattande arbete lades ned på att anpassa tävlingen till ett digitalt format och det gick överraskande bra. I princip är tävlingsmomenten att författa en partsinlägga och utveckla argumentationslinjer väl lämpade även för en lärandeprocess via länk. Naturligtvis går det dock inte jämföra det digitaliserade lärandet med att träna och tävla vid fysiska möten.

2021 var också året då arbetet med att separera tävlingens administration och budget från kursen inleddes. Nya individuella examinationsmoment infördes och diskussioner inledde kring anpassningen av antagningen av studenter till kursen till det centraliserade antagningssystemet. Parallellt med att ta fram en ny kursplan, nya lärandemoment och examinationsformer inleddes det omfattande arbetet med att skapa en förening som med institutionens samtycke är huvudman för tävlingen med personkoppling till kursansvaret.

Förmodligen till följd av de särskilda omständigheter som rådde under pandemin och den överlag lyckade digitaliseringen av de olika momenten på kursen och under tävlingen inkom inga skriftliga kursvärderingar som kan ligga till grund för utvecklingsarbetet. Samtidigt ska även sägas att med tanke på helrenovering av kurs och tävling som skedde de följande åren skulle en värdering av kursen VT21 ge lite vägledning.

Viktiga erfarenheter:

- Förutom digitaliseringen av föreläsningar på kursen gick det bra att genomföra den nordiska rättegångstävlingen på länk. Amanuens och alumni var mycket behjälpliga med att sköta teknik och fungera som värddar och protokollförare vid de digitala tävlingsomgångarna. I samtal framkom att kursdeltagarna tyckte att kurs/tävling varit bra.

Kursansvarig: Claes Granmar

I princip finns ett starkt stöd för att utveckla denna unika lärandeaktivitet som involverar studenter, advokater, människorättsjurister och nordens främsta domare. Europarådet har vid upprepade tillfällen lyft fram tävlingen som ett föredöme för det pedagogiska arbete som behövs för att öka kunskapen om EKMR-systemet. Efter ett krismöte våren 2021 fick undertecknad i uppdrag av prefekten att sondera möjligheterna att antingen förankra tävlingen vid ett befintligt institut eller en befintlig centrumbildning vid fakulteten eller att skapa en ny organisation. Tyvärr var intresset för att åta sig detta ansvar och säkerställa en budget på ca. 300 000 SEK varje år svalt inom fakultetens befintliga institut och centrumbildningar. Däremot kunde undertecknad hösten 2021 presentera ett förslag på en ny förening med en styrelse som bestod av framstående jurister varav en majoritet under lång tid varit aktiva inom tävlingens organisation och känner den väl.

Eftersom verksamheten har pågått sedan 1984 och nätverket kring tävlingen är vidsträckt var förutsättningarna mycket goda för att en sådan centrumbildning skulle lyckas. I det sammanhanget ska nämnas att det är allt annat än ett administrativt problem som behöver lösas för att kunna rädda den nordiska

rättegångstävlingen. Förvisso finns väl utarbetade rutiner för kommunikation med representanter för lag runt om i Norden, lokalorganisationen i den huvudstad som ansvarar för tävlingsdagarna, tävlingsledningen och justitieråd samt domare vid Europadomstolen. Att behöva uppfinna detta hjul på nytt vid institutionen är olämpligt. Vidare är det olämpligt att sammanblanda tävlingen med administration och organisation av andra rättegångsspel.

Eftersom den nordiska rättegångstävlingen drivs med hjälp av ideella krafter behövs en organisation som borgar för fortsatt engagemang samt finansiering för att rädda tävlingen. Undertecknad sökte och fick Casselmedel om ca. 180 000 SEK som täcker tävlingsledningens arvode samt domarnas hotell- och resekostnader i samband med vårens tävlingsdagar. Vidare har undertecknad erhållit 300 000 SEK från Björkstén och Sparrings människorättsstiftelse som gör det möjligt att behålla en erfaren administratör. Således kan tävlingen återigen genomföras i Köpenhamn i juni 2022. Fakulteten har förhållit sig kallsinnig till att hitta en permanent lösning och undertecknad får lägga tid och kraft på att sköta tävlingen utan någon ekonomisk ersättning.

Att känna på hur det är att arbeta som ombud för en klient eller för staten är mycket uppskattat bland studenterna. Trots skrivningar i styrdokument om ökade praktiska och internationella inslag på juristutbildningen är PEP den enda kursen på juristprogrammet där studenterna faktiskt får erfarenhet av praktiskt arbete med internationella rättskällor. Kursens svagheter var den oklarhet som följer av uppdelningen i en tävlingsdel och en kursdel. VT 21 inleddes arbetet med att skapa en ny tävlingsorganisation.

Som lärare är det glädjerikt att se hur studenter utvecklar teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter i så hög grad genom att med handledning söka information och utveckla argumentet baserade på mänskliga rättigheter. Eftersom kursen genomförs i tävlingsform och i nära samarbetet med praktiserande människorättsexperter blir även lärarna engagerade. Överlag har detta visat sig vara en mycket bra lärandeform.